

BIBLIOGRAFICKÁ REŠERŠE č. 16/2020

Počet záznamů: 40

Komunikace s rodiči žáků se SVP na ZŠ ve vyloučených lokalitách v ÚK

Klíčová slova a předmětová hesla

Speciální vzdělávací potřeby, SVP, žáci, komunikace, spolupráce, rodiče, rodina, základní škola, škola, první stupeň, sociálně vyloučené lokality, vyloučené lokality, gramotnost, statistiky, vzdělanostní struktura obyvatelstva, Ústecký kraj, special education needs, special needs children, SEN, parents, parents school relationship, parents involvement, communication, school, primary school, education

ÚVOD

Bibliografická rešerše byla zpracovávána na téma „Komunikace s rodiči žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZŠ ve vyloučených lokalitách v Ústeckém kraji“. Byly vyhledány dokumenty, které se zabývají různými oblastmi souvisejícími s daným tématem. Rešerše zahrnuje články, výzkumy, monografie i statistiky. Dílčími tématy jsou způsoby komunikace školy a rodiny a jejího vlivu na studium žáků. Dále specifika vzdělávání a vzdělanosti ve vyloučených lokalitách. Některé dokumenty se pak zaměřují na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Rešerše zahrnuje také relevantní statistiky Českého statistického úřadu, analýzy vypracované pro MŠMT či pro Úřad vlády ČR a plán rozvoje vzdělávací soustavy Ústeckého kraje.

K vypracování rešerše byly použity veřejně dostupné informační zdroje a placené databáze, jejichž seznam se nachází v analytickém listu. U zdrojů, které jsou dostupné ve free full textu je uveden aktivní link na webové stránky. U dokumentů dostupných v SVKUL se nachází signatura s odkazem na online katalog knihovny. Rešerše se neodrží žádné metodiky tvorby bibliografických citací. Strukturou záznamů se přibližuje citačnímu stylu dle normy ČSN ISO 690.

ANALYTICKÝ LIST

Jazyk rešerše: český

Jazyk dokumentů: český, anglický

- česky: 33
- anglicky: 7

Časové vymezení: 2006 - 2020

Časové vymezení dokumentů: 2006 - 2020

Geografické vymezení: ČR, zahraničí

Druhy dokumentů:

- monografie: 13
- články a stati: 18
- elektronické zdroje: 9

Poznámky k citacím:

A) řazení podle typu dokumentu a dále abecedně podle autora - sestupně

B) citace periodik – **20(2)** = ročník 20, číslo 2

ZDROJE

- **katalogy a databáze SVKUL**
 - online katalog SVKUL

- **databáze a volné elektronické informační zdroje dostupné na internetu**
 - Anopress
 - Český statistický úřad
 - ERIC
 - Google Scholar
 - Knihovny.cz
 - ProQuest
 - ResearchGate
 - Souborný katalog (SKC)
 - Výběr článků v českých novinách a časopisech (ANL)

Přehled použitých zkratk:

FF MU – Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

PISA - Programme for International Student Assessment

RVP – rámcový vzdělávací program

SEND – Special Educational Needs and Disabilities

SVP – speciální vzdělávací potřeby

ÚK – Ústecký kraj

MONOGRAFIE

1. BITTNEROVÁ, Dana, David DOUBEK a Markéta LEVÍNSKÁ. *Funkce kulturních modelů ve vzdělávání*. V Praze: Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, 2011. ISBN 978-80-87398-18-0. (SVKUL; [N228529](#))
2. ČAPEK, Robert. *Učitel a rodič: spolupráce, třídní schůzka, komunikace*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4640-1. (SVKUL; [N238896](#))
3. ČAPEK, Robert, Marek LAUERMANN, Irena PŘÍKAZSKÁ, Miroslav VOSMIK a Jan VYHNÁLEK. *Jak budovat dobrý vztah s rodiči žáků*. Praha: Raabe, [2017]. ISBN 978-80-7496-295-0. (SVKUL; [N257568](#))
4. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Mladá generace v Ústeckém kraji 2016*. Ústí nad Labem: Český statistický úřad, 2017. ISBN 978-80-250-2807-0. Dostupné také z: <https://www.czso.cz/documents/10180/46121003/33022017.pdf/d35e57ed-e177-43ca-b91c-22eb4a834328?version=1.3>
5. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Statistická ročenka Ústeckého kraje 2019*. Ústí nad Labem: Krajská správa Českého statistického úřadu v Ústí nad Labem, 2019. ISBN 978-80-250-2938-1. Dostupné také z: <https://www.czso.cz/documents/10180/91195091/33008519.pdf/e6a27c6a-7b81-4665-b61b-d01d269102d9?version=1.15>
6. GREGER, David, Jaroslava SIMONOVÁ a Jana STRAKOVÁ, ed. *Spravedlivý start?: nerovné šance v předškolním vzdělávání a při přechodu na základní školu*. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2015. ISBN 978-80-7290-861-5.
7. GULOVÁ, Lenka. *Analýza vzdělávacích potřeb romských žáků*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-210-5342-7. (SVKUL; [N221829](#))
8. HABART, Tomáš, JANSKÁ, Iva, ed. *Pojďte do školy!: nerovné šance na vzdělávání znevýhodněných dětí*. Praha: Člověk v tísni, 2011. ISBN 978-80-87456-19-4. (SVKUL; [N265542](#))
9. KALEJA, Martin. *Romové a škola versus rodiče a žáci*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2011. ISBN 978-80-7368-943-8. Dostupné také z: <http://kramerius4.nkp.cz/search/handle/uuid:3b50aa50-d106-11e6-8032-005056827e52>

10. MATĚJŮ, Petr a Jana STRAKOVÁ, ed. *(Ne)rovné šance na vzdělání: vzdělanostní nerovnosti v České republice*. Praha: Academia, 2006. ISBN 80-200-1400-4. (SVKUL; N183043)
11. MICHALÍK, Jan. *Rodiče a dítě se zdravotním postižením (nejen) na základní škole: speciální vzdělávací potřeby dětí a žáků se vzácnými onemocněními*. [Čáslav]: Studio Press pro Společnost pro MPS, 2013. ISBN 978-80-86532-29-5.
12. PÁCHOVÁ, Anna, Dana BITTNEROVÁ, Helena FRANKE, Miroslav RENDL a Irena SMETÁČKOVÁ. *Školní a mimoškolní vzdělávání žáků z vyloučených lokalit*. Praha: Univerzita Karlova - Pedagogická fakulta, Katedra psychologie, 2018. ISBN 978-80-7603-002-2.
13. ŠORMOVÁ, Kateřina. *Jak čtou Romové: kvantitativní výzkum úrovně čtenářské gramotnosti romských žáků*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2016. ISBN 978-80-7308-595-7. (SVKUL; N252797)

ČLÁNKY A STATI

14. BARLOW, Alexandra a Neil HUMPHREY. A natural variation study of engagement and confidence among parents of learners with special educational needs and disabilities (SEND). *European Journal of Special Needs Education* [online]. 2012, **27**(4), 447-467 [cit. 2020-12-15]. ISSN 0885-6257. Dostupné z:
https://www.researchgate.net/publication/254270386_A_natural_variation_study_of_engagement_and_confidence_among_parents_of_learners_with_special_educational_needs_and_disabilities_SEND
15. BOWER, Heather a Dana GRIFFIN. Can the Epstein Model of Parental Involvement Work in a High-Minority, High-Poverty Elementary School? A Case Study. *Professional School Counseling* [online]. 2011, **15**(2), 77-87 [cit. 2020-12-11]. ISSN 1096-2409. Dostupné z:
<https://web.cortland.edu/andersmd/psy501/epstein.pdf>
16. CURRY, Katherine A. a Curt M. ADAMS. Parent Social Networks and Parent Responsibility: Implications for School Leadership. *Journal of School Leadership* [online]. 2014, **24**(5), 918-948 [cit. 2020-12-18]. ISSN 1052-6846. Dostupné z:
https://www.researchgate.net/publication/292145794_Parent_Social_Networks_and_Parent_Responsibility_Implications_for_School_Leadership

17. DOUBEK, David a Markéta LEVÍNSKÁ. Schemata a výzkum přístupu k výchově ve vyloučených lokalitách. *Studia paedagogica: časopis Ústavu pedagogických věd FF MU Brno*. Brno: Masarykova univerzita, 2013, **18**(1), [77]-96. ISSN 1803-7437. Dostupné také z: <https://digilib.phil.muni.cz/handle/11222.digilib/127034> (SVKUL; [Č3891](#))
18. HÁLOVÁ, Miloslava. "Některé rodiče neznáme, nikdy jsme je neviděli." *5plus2: Ústí nad Labem, Litoměřice, Děčín*. 2020, **9**(21), 25. Dostupné také z: <https://www.5plus2.cz/file.aspx?d=22.%205.%202020&n=PETPLUSDVA&e=EA-USTINL&t=pdf> (SVKUL; [Č3807](#))
19. KAPLÁN, Martin. Když rodiče nespolupracují. *Učitelství noviny: týdeník pro učitele a přátele školy*. Praha: Fortuna, 2014, **117**(39), 13. ISSN 0139-5718. (SVKUL; [Č324](#))
20. KLIMEŠ, David. Škola už není základ života. Počet mladých se základním vzděláním roste. *Ekonom*. 2019, **63**(21), 30-31. ISSN 1210-0714. (SVKUL; [Č1167](#))
21. KOHOUT-DIAZ, Magdalena, Dana BITTNEROVÁ a Markéta LEVÍNSKÁ. Limity inkluze ve vzdělávání romských dětí v České republice: boj o identitu žáka. *Pedagogická orientace: vědecký časopis České pedagogické společnosti*. 2018, **28**(2), 235-268. ISSN 1805-9511. Dostupné také z: <https://journals.muni.cz/pedor/article/view/10337> (SVKUL; [Č1928](#))
22. KVASNIČKOVÁ, Lucie. Agresivní rodič - jak na něj?. *Informatorium 3-8*. 2019, (3), 16. (SVKUL; [Č1850](#))
23. LAVAN, Aviva, Shunit REITER a Tali HEIMAN. Educational Involvement of Parents of Mainstreamed Special Needs Children. *Contemporary School Psychology* [online]. 2019, **23**(4), 401-411 [cit. 2020-12-17]. ISSN 2159-2020. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/327785421_Educational_Involvement_of_Parents_of_Mainstreamed_Special_Needs_Children
24. LEENDERS, Hélène, Carla HAELERMANS, Johan DE JONG a Mélanie MONFRANCE. Parents' perceptions of parent-teacher relationship practices in Dutch primary schools – an exploratory pilot study. *Teachers and Teaching* [online]. 2018, **24**(6), 719-743 [cit. 2020-12-17]. ISSN 1354-0602. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/324224459_Parents'_perceptions_of_parent-teacher_relationship_practices_in_Dutch_primary_schools_An_exploratory_pilot_study

25. LENDRUM, Ann, Alexandra BARLOW a Neil HUMPHREY. Developing positive school-home relationships through structured conversations with parents of learners with special educational needs and disabilities (SEND). *Journal of Research in Special Educational Needs* [online]. 2015, **15**(2), 87-96 [cit. 2020-12-10]. ISSN 1471-3802. Dostupné z: https://www.academia.edu/4287432/Developing_positive_school_home_relationships_through_structured_conversations_with_parents_of_learners_with_special_educational_needs_and_disabilities_SEND
26. MAJERČÍKOVÁ, Jana. Sporné aspekty úzkých vzťahov rodiny a školy na začiatku vzdelávania. *Studia paedagogica: časopis Ústavu pedagogických vied FF MU Brno*. 2015, **20**(1), 29-44. ISSN 1803-7437. Dostupné také z: <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/article/view/1110> (SVKUL; Č3891)
27. PAVLAS MARTANOVÁ, Veronika a Veronika KONŮPKOVÁ. Odlišné světy učitelů a rodičů: interakce s rodiči jako zdroj stresu učitele. *Pedagogická orientace: vědecký časopis České pedagogické společnosti*. 2019, **29**(2), 223-242. ISSN 1211-4669. Dostupné také z: <https://doi.org/10.5817/PedOr2019-2-223> (SVKUL; Č1928)
28. PULIŠOVÁ, Krystýna. Neklape nám to: učitelé a rodiče žáků prvního stupně základních škol a jejich problémové vztahy. *Studia paedagogica: časopis Ústavu pedagogických vied FF MU Brno*. 2016, **21**(3), 167-182. ISSN 1803-7437. Dostupné také z: <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/article/view/1551> (SVKUL; Č3891)
29. SYRIOPOULOU-DELLI, Christine K. a Stavroula A. POLYCHRONOPOULOU. Organization and management of the ways in which teachers and parents with children with ASD communicate and collaborate with each other. *International Journal of Developmental Disabilities* [online]. 2017, **65**(1), 31-48 [cit. 2020-12-17]. ISSN 2047-3869. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/318590420_Organisation_and_management_of_the_ways_in_which_teachers_and_parents_with_children_with_ASD_communicate_and_collaborate_with_each_other
30. USTOHALOVÁ, Jana. O osudu dětí se rozhoduje v šesti letech, ne na gymnáziu. *Deník N*. 2020, (32), 4. (SVKUL; Č4966)

31. VIKTOROVÁ, Ida. Mimořádné události v komunikaci rodiny a školy. *Studia paedagogica: časopis Ústavu pedagogických věd FF MU Brno*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, **16**(2), [27]-47. ISSN 1803-7437. Dostupné také z: <https://digilib.phil.muni.cz/handle/11222.digilib/115891> (SVKUL; Č3891)

ELEKTRONICKÉ ZDROJ

32. BROŽOVÁ, Kateřina a Barbora ÚLEHLOVÁ. *Analýza podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – školy* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Člověk v tísni, 2015 [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: <http://inkluzie.upol.cz/ebooks/analyza/analyza-13.pdf>. Výstup projektu „Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR“.
33. ČADA, Karel a Daniel HŮLE. *Analýza segregace v základních školách z pohledu sociálního vyloučení* [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, Odbor pro sociální začleňování, 2019. Dostupné také z: https://socialnipolitika.eu/wp-content/uploads/2019/11/Analyza_segregace_2019.pdf
34. ČADA, Karel et al. *Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR* [online]. Praha: MPSV, 2015. Dostupné také z: <https://www.esfcr.cz/documents/21802/791224/Anal%C3%BDza+soci%C3%A1ln%C4%9B+vylou%C4%8Den%C3%BDch+lokalit+v+%C4%8CR/65125f3c-3cd9-4591-882b-fd3935458464>
35. ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE. *Mezinárodní šetření PISA 2018: Národní zpráva* [online]. Praha: Česká školní inspekce, 2019 [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el_publicace/Mezin%C3%a1rodn%C3%ad%20%5a1et%C5%99en%C3%ad/PISA_2018_narodni_zprava.pdf
36. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje ústeckého kraje* [online]. Ústí nad Labem: Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-12-11]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/122245277/33000620.pdf/e00a3006-fa96-46f3-a539-66ed357721aa?version=1.3>
37. GROHMANOVÁ, Hana, Jana MRÁZKOVÁ a Ivana UHROVÁ. Komunikace rodina-škola; specifika komunikace s rodiči žáků s SVP. In: *Metodický portál RVP.CZ* [online video záznam]. Praha: Národní pedagogický institut ČR, ©2020, 25. 9. 2019 [vid. 2020-12-15]. Dostupné z: <https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=15745>. Videozáznam webináře.

38. *Katalog podpůrných opatření* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020 [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: <http://katalogpo.upol.cz/>
39. KRAJSKÝ ÚŘAD ÚSTECKÉHO KRAJE - ODBOR SMT. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2020-2024* [online]. Ústí nad Labem: Krajský úřad Ústeckého kraje, 2019 [cit. 2020-12-11]. Dostupné z: https://www.kr-ustecky.cz/assets/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1743182
40. MŠMT ČR. *Vzdělanostní dráhy a vzdělanostní šance romských žákyň a žáků základních škol v okolí vyloučených romských lokalit*. Praha, 2009. Dostupné také z: <https://docplayer.cz/5674917-Vzdelanostni-drahy-a-vzdelanostni-sance-romskych-zakyn-a-zaku-zakladnich-skol-v-okoli-vyloucenych-romskych-lokalit.html>. Závěrečná zpráva projektu MŠMT ČR Sociologický výzkum zaměřený na analýzu podoby a příčin segregace dětí, žákyň, žáků a mladých lidí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí.